

Els efectes de l'estabilitat referencial i la dominança lingüística en el Marcatge Diferencial d'Objecte en català

Rut Benito, Aurora Bel
Universitat Pompeu Fabra

L'objectiu d'aquest estudi és investigar la producció del Marcatge Diferencial d'Objecte (MDO) en català. En català estàndard, el MDO (la marca 'a') té una distribució molt restrictiva: només es marquen sempre els pronoms personals (*Et veig a tu*), tot i que els objectes humans també es poden marcar en certs contextos, com ara en dislocacions (IEC, 2016). No obstant això, alguns parlants utilitzen la marca seguint una distribució aparentment similar a l'espanyol (Pineda 2020). De fet, en espanyol peninsular, la marca és obligatòria davant d'objectes humans i definits (*Veo a la mujer*), però opcional davant d'objectes humans i indefinits (*Veo (a) una mujer*) segons l'especificitat de l'objecte (Torrego 1998). En altres paraules, els objectes humans es marquen segons la seva estabilitat referencial, sent els objectes més estables referencialment els desencadenants del MDO (Aissen 2003, Farkas & von Heusinger 2003).

Tenint en compte que el contacte prolongat entre llengües pot afavorir la influència translingüística (Silva-Corvalán 2014), alguns estudis han identificat efectes translingüístics en l'acceptació, la producció i el processament del MDO, tant en espanyol com en català (Perpiñán, 2018; Puig-Mayenco et al., 2018; Benito, en prep.). En aquest estudi investigarem en quina mesura la dominança lingüística interacciona amb l'estabilitat referencial en la producció de la marca en català. La nostra predicció és que l'estabilitat referencial pot explicar la distribució del MDO en català no estàndard, i que els efectes de l'espanyol seran més notables en els dominants d'espanyol i apareixeran en els nivells més estables referencialment.

Un grup de 145 bilingües espanyol-català ($M = 22,5$ anys) va completar una tasca de compleció (escrita). S'avaluava una condició, l'estabilitat referencial de l'objecte, amb quatre nivells: nom propi, [+definit], [-definit, +específic], [-definit, -específic]. Els participants, després de llegir un breu context, havien d'omplir un forat de l'oració següent amb el verb entre parèntesis i fins a una paraula més (*Una noia ha robat un anell. Les detectius (buscar) __ la noia que és sospitosa per investigar-la*). La dominança lingüística es va avaluar mitjançant el qüestionari Bilingual Language Profile (Birdsong et al., 2012), i es va mesurar de dues maneres: categòrica (agrupant els participants en tres grups: dominants de català, bilingües equilibrats i dominants d'espanyol) i contínua (un valor numèric).

L'anàlisi de resultats mitjançant models de regressió lineals amb la dominança com a **variable categòrica** no va mostrar diferències significatives entre grups, però sí entre condicions lingüístiques: els noms propis i els objectes definits presentaven més ús de la marca (25-45%) que els objectes indefinits (15-25%), fossin específics o inespecífics ($p=0.001$). Els models amb la dominança com a **variable contínua** mostren que aquesta modula el MDO en català en els objectes definits ($p=0.026$), és a dir, com més dominant d'espanyol, més ús de la marca en aquests objectes (25% vs. 45%). En canvi, tots els participants utilitzen la marca de manera similar en els noms propis (35-40%), fet que es podria atribuir no només a una influència generalitzada de l'espanyol, sinó també a la pròpia evolució del català (Salvador i Saldanya 1993). En els objectes indefinits (tant específics com no específics) també es va trobar un ús similar del MDO independentment de la dominança (15-20%). Aquests resultats confirmen que l'estabilitat referencial pot explicar la distribució del MDO en català no estàndard. A més, l'ús de la marca es pot atribuir, com a mínim parcialment, a la influència de l'espanyol, especialment en els objectes definits.

Referències:

- Aissen, J. (2003). Differential object marking: Iconicity vs. economy. *Natural Language in Linguistic Theory*, 21(3), 435–483.
- Birdsong, D., Gertken, L.M., & Amengual, M. (2012). *Bilingual Language Profile: An Easy-to-Use Instrument to Assess Bilingualism*. COERLL, University of Texas at Austin.
- Farkas, D. F. & von Heusinger, K. (2003). *Stability of reference and object marking in Romanian*. Vienna.
- Institut d'Estudis Catalans. (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- Perpiñán, S. (2018). On Convergence, Ongoing Language Change, and Crosslinguistic Influence in Direct Object Expression in Catalan–Spanish Bilingualism. *Languages*, 3(14), 1–23.
- Pineda, A. (2020). Surgimiento y expansion del Marcado Diferencial de Objeto en la diacronía del catalán. *Scriptum digital* 9, 117-144.
- Puig-Mayenco, E., Cunnings, I., Bayram, F., Miller, D., Tubau, S. i Rothman, J. (2018). Language Dominance Affects Bilingual Performance and Processing Outcomes in Adulthood. *Frontiers in Psychology*, 9, 1–16.
- Salvador, V. i Pérez Saldanya, M. (1993). Transitivity et interférence linguistique: La construction a+ complément d'objet direct en espagnol et en catalan. In *Contrastes. Monogàfic sobre estudis hispànics*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 39–67.
- Silva-Corvalán, C. (1994). *Language contact and change: Spanish in Los Angeles*. Oxford: Clarendon.
- Torrego, E. (1998). *The Dependencies of Objects*. Cambridge: MIT Press.